



НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
"ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ"

МОВНА ОСОБИСТІТЬ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

Острог
Видавництво Національного університету
«Острозька академія»
2021

УДК 81:378
ББК 81
М 74

*Надруковано за ухвалою вченої ради
Національного університету «Острозька академія»
(протокол № 11 від 29 квітня 2021 року)*

Рецензенти:

Омельчук Сергій Аркадійович, доктор педагогічних наук, професор, перший проректор Херсонського державного університету, заслужений діяч науки і техніки України;

Жуковський Василь Миколайович, доктор педагогічних наук, професор кафедри англійської мови і літератури Національного університету «Острозька академія».

М 74 Мовна особистість в освітньому просторі: монографія / за заг. ред. І. Д. Пасічника; редкол. О. А. Вісич, Х. М. Карповець, З. В. Столяр. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 270 с.

ISBN 978-617-8041-02-1

DOI 10.25264/978-617-8041-02-1

У монографії вміщено наукові розвідки лінгводидактів, мовознавців, літературознавців, у яких висвітлено актуальні питання професійної підготовки майбутніх філологів. Автори зосереджують увагу на специфіці формування мовної особистості в закладах різних рівнів, утіленні компетентнісної парадигми філологічної освіти, лексико-семантичних та граматичних особливостях української мови в сучасному науково-педагогічному дискурсі; досліджують комунікативний вимір функціонування української мови; аналізують моделі літературної комунікації в художньому тексті.

Філологам нинішнім і майбутнім, а також усім, кому не байдуже питання розвитку, функціонування та навчання державної мови.

**УДК 81:378
ББК 81**

Матеріали опубліковано в авторській редакції.

© Автори, 2021
© Національний університет
«Острозька академія», 2021

Особливий світ професора Івана Хом'яка

Вітаючи вельмишановного професора Івана Хом'яка із 70-річним ювілеєм, думками і спогадами поринаю в історію нашого знайомства. Здається, що Іван Миколайович знайомий мені давно. Але, мобілізуючи свою пам'ять і мозок, констатую: нашому знайомству – немало-небагато 13 років. Звичайно, це невеликий відтинок часу, але надзвичайно яскравий і сповнений чималою кількістю позитивних, неймовірно цікавих та незабутніх вражень від спілкування з Іваном Миколайовичем як ученим-лінгводидактом, наставником, колегою і – найголовніше – яскравою особистістю в житті й науці!

Перше наше знайомство сталося в 2008 році завдяки академікові Миколі Вашуленку, який на той час був головою спеціалізованої вченої ради в Інституті педагогіки НАПН України. Мене було призначено офіційним опонентом дисертації Наталії Ковальчук, науковим керівником якої був професор Іван Хом'як. Тоді я дебютував у ролі опонента. Цей день справді я вважаю початком нашої професійної дружби, яка міцнішала з роками. І в цьому свою роль відіграла наша спільна поїздка в 2011 році до Глухівського національного педагогічного університету імені О. Довженка на 70-річний ювілей Миколи Вашуленка. Майже семигодинна подорож рейсовим автобусом «Київ – Глухів» у спілкуванні з Іваном Хом'яком пройшли непомітно в цікавих розмовах і про життя, і про справи наукові. Так було і в Глухові кілька вечорів поспіль, але вже втретє – я, Іван Хом'як і Микола Вашуленко. Після урочистостей і святкових церемоній ми у глухівській квартирі Миколи Вашуленка проводили вечори в розмовах і дискусіях, де між професійних тем виринали фрагменти нашого звичайного життя. Саме в такі моменти мені відкрився особливий світ Івана Хом'яка – з одного боку, це серйозний, визнаний в українській лінгводидактиці вчений, з другого – добра, щира, інтелігентна й великодушна людина. А найголовніше – Іван Миколайович надзвичайно уважний до проблем інших, завжди підтримає й допоможе.



Не раз зустрічався з Іваном Хом'яком на різноманітних професійних заходах: на наукових конференціях в Івано-Франківську, Києві, Луганську, Переяславі-Хмельницькому, Рівному, Херсоні, круглих столах в Інституті педагогіки НАПН України, присвячених пам'яті визначного вченого Олександра Біляєва, на засіданнях спеціалізованих учених рад Київського університету імені Бориса Грінченка і Херсонського державного університету. Зустрічалися щороку, бувало й по кілька разів на рік.

З теплом у серці й безмежною вдячністю згадую острозький період нашого знайомства. Саме завдяки запрошенню Івана Миколайовича я неодноразово мав честь брати участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми культури української мови і мовлення» в Національному університеті «Острозька академія», де професор Іван Хом'як тривалий час очолював кафедру української мови і літератури. Щороку Іван Миколайович, виявляючи талант блискучого організатора, згуртовував провідних учених у царині філології й лінгводидактики, доповіді яких завжди захоплювали своєю актуальністю. Це Світлана Бибик, Микола Вашуленко, Ніна Голуб, Олена Горошкіна, Світлана Єрмоленко, Анатолій Загнітко, Любов Мацько, Марія Пентилюк, Анатолій Поповський, Михайло Торчинський.

Гостинність – ще одна надзвичайна риса Івана Миколайовича і його дружини Валентини Степанівни. Кожного разу, коли я перебував в Острозі, Іван Миколайович запрошував до себе додому, де разом із Валентиною Степанівною гостинно пригощали неймовірно смачними стравами.

А ще завдяки професорові Івану Хом'яку на етапі написання докторської дисертації я мав змогу співпрацювати з Острозькою ЗОШ № 1, упроваджуючи авторську методіку навчання морфології української мови на засадах дослідницького підходу. Я вдячний Іванові Миколайовичу, який як справжній Учений і Наставник був надзвичайно близьким до багатьох етапів мого наукового шляху. І від того я щасливий!



Дякую, дорогий ювіляре, за наші творчі стосунки! Вірю, що вони триватимуть іще дуже довго. Шановний Іване Миколайовичу, бажаю Вам міцного здоров'я, натхнення й невичерпної енергії. ВАШ ВНУТРІШНІЙ СВІТ – ОСОБЛИВИЙ!

*Із вдячністю – Сергій ОМЕЛЬЧУК,
доктор педагогічних наук, професор,
перший проректор Херсонського державного університету,
заслужений діяч науки і техніки України*



Наукове видання

Мовна особистість в освітньому просторі

Монографія

За загальною редакцією

Ігоря Пасічника

Редакційна колегія:

Олександра Вісич, Христина Карповець, Зоя Столяр

Комп'ютерна верстка *Наталії Крушинської*

Художнє оформлення обкладинки *Юрія Олексійчука*

Формат 42х30/4. Ум. друк. арк. 15,7. Зам. № 31–21.
Папір офсетний. Друк цифровий. Гарнітура «Cambria».

Оригінал-макет виготовлено у видавництві
Національного університету «Острозька академія»,
Україна, 35800, Рівненська обл., м. Острог, вул. Семінарська, 2.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи РВ № 1 від 8 серпня 2000 року.

Виготовлено ФОП Свинарчук М. В.,
Тел. (+38068) 68 35 800, e-mail: 35800@ukr.net.